

Bruxelles, 22.9.2021
COM(2021) 596 final

**RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU,
COMITETUL ECONOMIC ȘI FINANCIAR ȘI COMITETUL PENTRU OCUPAREA
FORȚEI DE MUNCĂ**

**Raport privind Instrumentul european de sprijin temporar pentru atenuarea riscurilor
de șomaj într-o situație de urgență (SURE) în urma pandemiei de COVID-19 în temeiul
articolului 14 din Regulamentul (UE) 2020/672 al Consiliului**

SURE: Un an mai târziu

REZUMAT

Un instrument nou instituit rapid pentru a răspunde impactului socioeconomic al pandemiei

Prezentul raport este al doilea raport semestrial privind Instrumentul european de sprijin temporar pentru atenuarea riscurilor de șomaj într-o situație de urgență (SURE). El prezintă operațiunile efectuate și utilizarea până în prezent a instrumentului, și trece în revistă impactul socioeconomic al acestuia. SURE este un instrument de criză, cu un buget de 100 de miliarde EUR, creat de Uniunea Europeană (UE) pentru a ajuta statele membre să protejeze locurile de muncă și veniturile lucrătorilor în contextul pandemiei de COVID-19. SURE este, de asemenea, o expresie puternică a solidarității dintre statele membre prin intermediul UE: toate statele membre au convenit să ofere UE garanții bilaterale, astfel încât aceasta să se poată împrumuta de pe piețe în condiții foarte favorabile pentru a finanța împrumuturile SURE.

Punerea în aplicare a instrumentului a fost rapidă și fără sincope. Ca parte ca răspunsului inițial la pandemie al UE, la 2 aprilie 2020 Comisia a propus Regulamentul SURE, acesta fiind adoptat de Consiliu la 19 mai 2020. Pachetul financiar de 100 de miliarde EUR a devenit disponibil la 22 septembrie 2020, după ce toate statele membre au semnat acordurile de garanție. Comisia a accelerat punerea în aplicare a instrumentului, colaborând îndeaproape cu statele membre. Cea mai mare parte a asistenței financiare acordate a fost plătită în doar șapte luni, din octombrie 2020 până în mai 2021. În iunie 2021, SURE a câștigat Premiul Ombudsmanului European 2021 pentru bună administrare, în categoria *furnizare de servicii axată pe cetățeni*.

UE a emis pentru prima dată obligațiuni cu impact social pentru a finanța asistența financiară acordată statelor membre în cadrul SURE. Pe lângă cerințele Regulamentului SURE, prezentul raport prezintă totodată informațiile relevante în conformitate cu cadrul UE privind obligațiunile cu impact social SURE, în special cele referitoare la alocarea veniturilor SURE, la tipul de cheltuieli și la impactul SURE. Acesta confirmă, de asemenea, că cheltuielile SURE au fost aliniată în mod adecvat la obiectivele de dezvoltare durabilă ale ONU.

O adoptare pe scară largă, care a continuat să se intensifice în perioada scursă de la primul raport semestrial

Cererea statelor membre de asistență financiară în cadrul SURE a fost puternică, inclusiv în prima jumătate a anului 2021. De la introducerea sa, peste 94 % din pachetul financiar total de 100 de miliarde EUR au fost alocate de Consiliu unui număr de 19 state membre, pe baza propunerilor Comisiei. În martie 2021, după publicarea primului raport semestrial privind SURE, Estonia a beneficiat de asistență financiară în cadrul SURE. În urma recrudescenței pandemiei, șase state membre care beneficiau deja de SURE (Belgia, Cipru, Grecia, Lituania, Letonia și Malta) au depus o nouă cerere suplimentară de fonduri suplimentare la jumătatea lunii martie 2021. Aceste cereri de sume suplimentare în valoare totală de 3,7 miliarde EUR au fost prelucrate rapid de Comisie și aprobate de Consiliu (la sfârșitul lunii martie și, respectiv, la jumătatea lunii aprilie).

Comisia a plătit deja 95 % din totalul asistenței financiare SURE acordate de Consiliu, prin intermediul împrumuturilor *back-to-back* oferite statelor membre pe baza emisiunii de

obligațiuni ale UE. După primul raport semestrial, în perioada martie-mai 2021, Comisia a emis cu succes noi obligațiuni cu impact social SURE în valoare de 36 de miliarde EUR în numele UE. Interesul investitorilor a rămas puternic, în pofida condițiilor de piață mai dificile în comparație cu anul 2020 și cu începutul anului 2021. Acest lucru a permis stabilirea unor condiții de preț mai favorabile. La 9 martie 2021, Comisia a efectuat cu succes cea de a cincea emisiune de obligațiuni SURE în valoare de 9 miliarde EUR. Cea de a șasea emisiune de obligațiuni SURE efectuată de Comisie la 23 martie 2021 a constat în două tranșe în valoare totală de 13 miliarde EUR. Cea de a șaptea emisiune de obligațiuni SURE, în valoare de peste 14,1 miliarde EUR, a fost realizată cu succes la 18 mai 2021. Suma colectată de Comisie în cadrul acestor trei emisiuni a fost plătită statelor membre după 5 zile lucrătoare. Scadența medie a plăților către statele membre este de 14,5 ani, aproape de perioada maximă de 15 ani prevăzută în deciziile de punere în aplicare ale Consiliului.

Utilizarea SURE de către statele membre beneficiare

Se estimează că aproximativ 31 de milioane de persoane și 2½ milioane de firme au fost sprijinite de SURE în 2020. Aceasta reprezintă peste un sfert din totalul locurilor de muncă din statele membre beneficiare. Mai precis, SURE a sprijinit aproximativ 22½ milioane de angajați și 8½ milioane de lucrători independenți în 2020, care au beneficiat de scheme privind reducerea timpului de muncă și de măsuri similare.

Cheltuielile publice totale pentru măsurile eligibile pentru SURE au crescut semnificativ în perioada scursă de la primul raport. Conform raportării actualizate transmise de statele membre beneficiare, se preconizează acum că acestea vor ajunge la 114 miliarde EUR, depășind cele 94 de miliarde acordate efectiv ca sprijin prin intermediul SURE. Acest lucru evidențiază relevanța, din perspectiva statelor membre, a măsurilor eligibile în cadrul SURE.

Cheltuielile planificate reprezintă doar 10 % din cheltuielile totale pentru măsurile sprijinite de SURE, conform rapoartelor transmise de statele membre. Acest procent trebuie comparat cu cele 20 % din primul raport semestrial din martie 2020 și cu cele 54 % din august 2020, când 17 state membre au solicitat pentru prima dată sprijin din partea SURE.

Un număr de 16 dintre cele 19 state membre care beneficiază de sprijin SURE au utilizat fondurile pentru a contribui la finanțarea unor scheme privind reducerea timpului de muncă. În prima jumătate a anului 2021, multe state membre sprijinite de SURE și-au extins schemele privind reducerea timpului de muncă ca răspuns la noile valuri ale pandemiei. Cele șase state membre care au solicitat suplimentări de la SURE la începutul anului 2021 fie au modificat modul de concepere a schemelor care beneficiază deja de SURE, fie au instituit noi măsuri. După luna august 2021, majoritatea statelor membre care au utilizat SURE pentru a finanța scheme privind reducerea timpului de muncă nu au eliminat încă sprijinul, deși unele state membre au renunțat deja la utilizarea schemelor lor privind reducerea timpului de muncă.

Peste jumătate din valoarea totală a asistenței financiare în cadrul SURE a fost alocată de statele membre pentru a sprijini schemele privind reducerea timpului de muncă. Un procent de peste 40 % urma să sprijine măsuri similare, inclusiv aproape o treime pentru

măsurile destinate lucrătorilor independenți, doar 5 % fiind alocate măsurilor legate de sănătate, ceea ce confirmă caracterul lor „subsidiar” în conformitate cu Regulamentul SURE.

Nivelul de absorbție a asistenței financiare acordate în cadrul SURE pare să fie ridicat pentru marea majoritate a statelor membre, pe baza informațiilor raportate de acestea. Nivelul de absorbție va fi monitorizat mai îndeaproape în trei state membre care raportează în prezent cheltuieli publice planificate mai mici decât suma acordată în cadrul SURE, dar care și-au exprimat, de asemenea, angajamentul de a soluționa posibilele probleme. Nivelul de absorbție este potențial scăzut într-un stat membru, în care redresarea este mai puternică decât se preconizase.

O primă evaluare a impactului SURE

Se estimează că măsurile naționale privind piața muncii sprijinite de SURE au redus numărul șomerilor cu aproape 1½ milioane în 2020. Acest lucru s-a realizat prin reținerea angajaților în firme și prin menținerea activităților independente. Astfel se explică și motivul pentru care creșterea ratei șomajului în 2020 în toate statele membre beneficiare a fost neglijabilă și în mod clar mai redusă decât în timpul crizei financiare mondiale, în pofida scăderii mai pronunțate a PIB-ului în 2020.

Aceasta este, la rândul ei, o condiție esențială pentru prognoza privind relansarea economică puternică pentru 2021. Menținerea legăturii dintre forța de muncă disponibilă și firme a contribuit, de asemenea, la sprijinirea unei redresări rapide în 2021, fiind posibil însoțită de o ajustare mai lentă, dar necesară, în sectoarele cele mai afectate sau în cele afectate de un impact de durată. Prin urmare, se preconizează că pierderea medie la nivelul PIB-ului din ultimii doi ani va fi mai mică decât cea înregistrată în primii doi ani ai crizei financiare mondiale.

Asistența financiară acordată în cadrul SURE a generat, totodată, în statele membre beneficiare economii bugetare semnificative la plata dobânzilor, în valoare de 8,2 miliarde EUR. Cifra a crescut de la primul raport semestrial din cauza celor trei plăți suplimentare. Aceste economii pot fi atribuite condițiilor favorabile de creditare oferite de UE și scadenței medii îndelungate a împrumuturilor, de aproape 15 ani.

Persistența evenimentelor excepționale care justifică SURE

Incertitudinea în ceea ce privește perspectivele economice rămâne ridicată, deși riscurile sunt, în linii mari, echilibrate. Obiectivul UE de a vaccina 70 % din populația adultă până la sfârșitul verii a fost atins. În plus, redresarea economică s-a accelerat, perspectivele pe termen scurt pentru economia europeană fiind acum mai favorabile decât păreau în primăvara anului 2021. Cu toate acestea, varianta Delta a SARS-CoV-2 s-a răspândit rapid, iar progresele campaniilor de vaccinare încetinesc în unele țări.

Redresarea impune o reorientare treptată a politicii bugetare de la un ajutor temporar de urgență, de exemplu în cadrul SURE, la măsuri de redresare mai țintite și orientate spre viitor. Aceasta ar include politici active în domeniul pieței forței de muncă, în concordanță cu Recomandarea Comisiei referitoare la un sprijin activ eficace pentru ocuparea forței de muncă în

urma crizei provocate de pandemia de COVID-19 (EASE)¹. În același timp, până la sfârșitul anului 2022 rămân disponibile aproape 6 miliarde EUR în cadrul SURE, sumă care ar putea fi utilizată pentru a aborda în continuare perturbările economice grave cauzate de pandemia de COVID-19.

¹ https://ec.europa.eu/info/publications/commission-recommendation-effective-active-support-employment-ease_en.

INTRODUCERE

Prezentul raport este al doilea raport semestrial privind Instrumentul european de sprijin temporar pentru atenuarea riscurilor de șomaj într-o situație de urgență (SURE). SURE a fost creat de Uniunea Europeană (UE) în mai 2020 pentru a ajuta statele membre să protejeze locurile de muncă și veniturile lucrătorilor în timpul pandemiei de COVID-19². Acesta oferă statelor membre solicitante asistență financiară din partea Uniunii sub formă de împrumuturi în condiții favorabile. SURE pune la dispoziție asistență financiară în valoare de până la 100 de miliarde EUR, destinată să contribuie la finanțarea schemelor privind reducerea timpului de muncă sau a unor măsuri similare adoptate de statele membre pentru protejarea angajaților și a lucrătorilor independenți, precum și la finanțarea în subsidiar a unor măsuri legate de sănătate, în special la locul de muncă. În iunie 2021, SURE a câștigat Premiul Ombudsmanului European 2021 pentru bună administrare pentru „exelență în furnizarea de servicii axate pe cetățeni”.

Prezentul raport semestrial reprezintă o obligație legală. El adoptat de Comisia Europeană („Comisia”) în conformitate cu articolul 14 din Regulamentul (UE) 2020/672 al Consiliului („Regulamentul SURE”)³, pentru a-și îndeplini obligația de a raporta Parlamentului European, Consiliului, Comitetului economic și financiar (CEF) și Comitetului pentru ocuparea forței de muncă⁴. Următorul raport va trebui prezentat până la sfârșitul lunii martie 2022. Termenul-limită pentru includerea informațiilor în prezentul raport a fost sfârșitul lunii iunie 2021 pentru raportarea statelor membre și începutul lunii septembrie 2021 pentru datele epidemiologice și economice.

Analizând principalele realizări ale SURE începând din august 2021, prezentul raport confirmă, în linii mari, evaluarea pozitivă din primul raport. Principalele sale constatări pot fi rezumate după cum urmează:

- se estimează că aproximativ 31 de milioane de persoane și 2½ milioane de firme au fost sprijinite de SURE în 2020;
- măsurile naționale privind piața forței de muncă sprijinite de SURE au contribuit la prevenirea șomajului pentru aproape 1½ milioane de persoane în 2020;
- 19 state membre au solicitat și au beneficiat de asistență financiară în cadrul SURE;
- dintre acestea, 6 state membre au primit sprijin suplimentar („suplimentări”) din partea Consiliului în aprilie 2021;

² SURE decurge din Orientările politice ale Comisiei pentru perioada 2019-2024, care au propus instituirea unui sistem european de reasigurare pentru indemnizațiile de șomaj, pentru a proteja cetățenii europeni și a reduce presiunea asupra finanțelor publice în perioadele de șocuri externe. În urma izbucnirii pandemiei de COVID-19 în Europa, acesta a fost instituit prin adoptarea Regulamentului (UE) 2020/672 al Consiliului la 19 mai 2020, pe baza propunerii Comisiei din 2 aprilie 2020.

³ Regulamentul (UE) 2020/672 al Consiliului din 19 mai 2020 privind instituirea unui instrument european de sprijin temporar pentru atenuarea riscurilor de șomaj într-o situație de urgență (SURE) ca urmare a pandemiei de COVID-19, JO L 159, 20.5.2020, p. 1 (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020R0672&from=en>).

⁴ În temeiul articolului 14 din regulament, Comisia raportează cu privire la utilizarea asistenței financiare, inclusiv la sumele restante și calendarul de rambursare aplicabil în temeiul SURE, precum și cu privire la persistența evenimentelor excepționale care justifică aplicarea Regulamentului SURE (pandemia de COVID-19).

- au fost alocate peste 94 de miliarde EUR și au fost plătite aproape 90 de miliarde EUR;
- peste jumătate din asistența financiară acordată în cadrul SURE a fost alocată de statele membre pentru a sprijini schemele privind reducerea timpului de muncă și peste 40 % pentru a sprijini măsuri similare, inclusiv aproape o treime pentru măsurile destinate lucrătorilor independenți, doar 5 % fiind alocate măsurilor legate de sănătate, care sunt „subsidiare” în conformitate cu Regulamentul SURE;
- nivelurile de absorbție a asistenței financiare acordate în cadrul SURE par a fi ridicate, cu excepția unui stat membru, și sunt monitorizate îndeaproape în alte două⁵;
- se estimează că, în total, statele membre au economisit 8,2 miliarde EUR la plata dobânzilor;
- aproape 6 miliarde EUR sunt încă disponibile în cadrul SURE după „suplimentări” până la sfârșitul anului 2022, putând fi utilizate pentru a aborda în continuare perturbările economice grave cauzate de pandemia de COVID-19.

Prezentul raport actualizează informațiile conținute în primul raport semestrial SURE și extinde analiza în anumite domenii. Acesta acoperă evoluțiile instituționale de la data-limită a primului raport, și anume 26 februarie 2021, inclusiv acordarea de asistență financiară Estoniei și acordarea de sprijin suplimentar („suplimentări”) unui număr de 6 state membre în urma solicitărilor lor în acest sens. De asemenea, raportul conține informații referitoare la ultimele trei plăți efectuate de atunci. Acesta actualizează analiza din primul raport, în special cu privire la cheltuielile publice ale statelor membre, acoperite de SURE – pe baza raportării actualizate furnizate de statele membre în iunie 2021 – și cu privire la măsurarea impactului SURE – pe baza celor mai recente cifre macroeconomice și financiare. El extinde totodată analiza, în special în ceea ce privește acoperirea angajaților/lucrătorilor independenți și a firmelor.

Prezentul raport evidențiază utilizarea până în prezent a instrumentului SURE și analizează impactul socioeconomic al acestuia. Acesta este structurat pe cinci secțiuni. Secțiunea I prezintă asistența financiară acordată statelor membre, inclusiv sumele plătite și sumele restante, precum și calendarul de rambursare corespunzător. Secțiunea II face un rezumat al cheltuielilor publice totale efectuate de statele membre pentru măsurile naționale sprijinite de SURE⁶. Analiza preliminară a impactului SURE furnizată în primul raport este actualizată și extinsă în secțiunea III, inclusiv prin prezentarea variațiilor la nivelul șomajului și a economiilor din dobânzi generate de SURE pentru statele membre. Secțiunea IV discută circumstanțele care justifică continuarea SURE, și anume impactul în curs al pandemiei. Secțiunea V prezintă raportarea relevantă, asumată în cadrul secțiunii 2.4 din cadrul UE privind obligațiunile cu impact social SURE, care este inclusă în prezentul raport⁷.

⁵ Absorbția este definită aici ca fiind măsura în care un stat membru cheltuie finanțarea acordată de Consiliu pentru măsuri eligibile.

⁶ Secțiunile I și II se referă la utilizarea asistenței financiare în cadrul SURE în conformitate cu articolul 14 alineatul (1) din Regulamentul SURE.

⁷ https://ec.europa.eu/info/strategy/eu-budget/eu-borrower/eu-borrowing-activities/eu-sure-social-bond-framework_en.

I. UTILIZAREA ASISTENȚEI FINANCIARE ÎN CADRUL SURE: SUME ACORDATE ȘI PLĂTITE ȘI ALTE ASPECTE FINANCIARE

1.1 Imagine de ansamblu a statelor membre beneficiare, a sumelor acordate și a sumelor restante

Un alt stat membru, Estonia, a solicitat asistență financiară SURE în februarie 2021. La 22 martie 2021, Consiliul a acordat asistență financiară, pe baza unei propuneri a Comisiei din 26 februarie 2021⁸. Astfel, numărul total al statelor membre beneficiare ajunge la 19.

În urma recrudescenței pandemiei, șase state membre care beneficiau deja de SURE au solicitat asistență financiară suplimentară în cadrul SURE în primul trimestru al anului 2021. În cursul lunii martie 2021, Belgia, Cipru, Grecia, Lituania, Letonia și Malta au solicitat suplimentări ale sumelor inițiale, care le-au fost acordate de Consiliu în 2020.

Tabelul 1: Imagine de ansamblu a sprijinului acordat în cadrul SURE (EUR)

<i>Statul membru</i>	<i>Suma totală acordată*</i>	<i>Din care suplimentare</i>	<i>Suma plătită*</i>	<i>Suma restantă</i>
Belgia	8 197 530 000	394 150 000	8 197 000 000	0
Bulgaria	511 000 000	0	511 000 000	0
Cipru	603 770 000	124 700 000	603 000 000	0
Cehia	2 000 000 000	0	2 000 000 000	0
Grecia	5 265 000 000	2 537 000 000	5 265 000 000	0
Spania	21 324 820 449	0	21 324 000 000	0
Croația	1 020 600 000	0	1 020 000 000	0
Italia	27 438 486 464	0	27 438 000 000	0
Lituania	957 260 000	354 950 000	957 000 000	0
Letonia	305 200 000	112 500 000	305 000 000	0
Malta	420 817 000	177 185 000	420 000 000	0
Polonia	11 236 693 087	0	8 236 000 000	3 000 000 000
Portugalia	5 934 462 488	0	5 411 000 000	523 000 000
România	4 099 244 587	0	3 000 000 000	1 099 000 000
Slovenia	1 113 670 000	0	1 113 000 000	0
Slovacia	630 883 600	0	630 000 000	0
Ungaria	504 330 000	0	504 000 000	0
Irlanda	2 473 887 900	0	2 473 000 000	0
Estonia	230 000 000	0	230 000 000	0
Total	94 267 655 575	3 700 485 000	89 637 000 000	4 622 000 000

*La efectuarea plăților, sumele acordate au fost rotunjite în minus în scopuri operaționale.

Aceste cereri de suplimentare au primit rapid un răspuns favorabil. Pe baza unei propuneri a Comisiei prezentate la 30 martie 2021, Consiliul a acordat sprijin financiar suplimentar celor șase state membre în cauză la 23 aprilie^{9,10,11,12,13,14}. Aceste suplimentări au însumat în total 3,7

⁸ Decizia de punere în aplicare (UE) 2021/513 a Consiliului din 22 martie 2021 privind acordarea unui sprijin temporar Republicii Estonia în temeiul Regulamentului (UE) 2020/672 pentru atenuarea riscurilor de șomaj în situația de urgență generată de pandemia de COVID-19, JO L 103, 24.3.2021, p. 6.

⁹ Decizia de punere în aplicare (UE) 2021/681 a Consiliului din 23 aprilie 2021 de modificare a Deciziei de punere în aplicare (UE) 2020/1342 privind acordarea unui sprijin temporar Regatului Belgiei în temeiul Regulamentului (UE) 2020/672 pentru atenuarea riscurilor de șomaj în situația de urgență generată de epidemia de COVID-19, JO L 144, 27.4.2021, p. 24.

miliarde EUR, valoarea asistenței financiare alocate în cadrul SURE ridicându-se, per ansamblu, la aproape 94,3 miliarde EUR (a se vedea tabelul 1).

1.2 Plățile și calendarul de rambursare aplicabil

Comisia a emis cu succes obligațiuni cu impact social SURE în valoare de 36 de miliarde EUR în numele UE în perioada martie-mai 2021. Interesul investitorilor a rămas puternic, toate emisiunile fiind suprasubscrise de investitori de 6 până la 9 ori, în pofida condițiilor de piață mai dificile în comparație cu începutul anului 2021. Acest lucru a permis stabilirea unor condiții de preț mai favorabile.

Cea de a cincea emisiune de obligațiuni SURE în valoare de 9 miliarde EUR a fost realizată cu succes de către Comisie la 9 martie 2021. Obligațiunea cu impact social pe 15 ani a fost emisă într-o perioadă de volatilitate crescută a pieței, dar la prețuri aflate încă la limita inferioară a intervalului observat pe piețele primare la momentul respectiv, cu un portofoliu total de comenzi de 86 de miliarde EUR. Fondurile colectate de Comisie au fost plătite unui număr de șapte state membre la 16 martie 2021.

Cea de a șasea emisiune de obligațiuni SURE efectuată de Comisie la 23 martie 2021 a constat în două tranșe în valoare totală de 13 miliarde EUR. Aceasta a inclus 8 miliarde EUR scadente în martie 2026 și 5 miliarde EUR scadente în mai 2046. Portofoliul total de comenzi a ajuns la 86,5 miliarde EUR. La 30 martie 2021, fondurile au fost plătite unui număr de șase state membre.

Cea de a șaptea emisiune de obligațiuni SURE, în valoare de peste 14,1 miliarde EUR, a fost realizată cu succes la 18 mai 2021. Această tranșă dublă a fost, de asemenea, împărțită pe două scadențe diferite: 8,137 miliarde EUR scadente în iulie 2029 și 6 miliarde EUR scadente în

¹⁰ Decizia de punere în aplicare (UE) 2021/680 a Consiliului din 23 aprilie 2021 de modificare a Deciziei de punere în aplicare (UE) 2020/1344 privind acordarea unui sprijin temporar Republicii Cipru în temeiul Regulamentului (UE) 2020/672 pentru atenuarea riscurilor de șomaj în situația de urgență generată de epidemia de COVID-19, JO L 144, 27.4.2021, p. 19.

¹¹ Decizia de punere în aplicare (UE) 2021/679 a Consiliului din 23 aprilie 2021 de modificare a Deciziei de punere în aplicare (UE) 2020/1346 privind acordarea unui sprijin temporar Republicii Elene în temeiul Regulamentului (UE) 2020/672 pentru atenuarea riscurilor de șomaj în situația de urgență generată de epidemia de COVID-19, JO L 144, 27.4.2021, p. 16.

¹² Decizia de punere în aplicare (UE) 2021/678 a Consiliului din 23 aprilie 2021 de modificare a Deciziei de punere în aplicare (UE) 2020/1350 privind acordarea unui sprijin temporar Republicii Lituania în temeiul Regulamentului (UE) 2020/672 pentru atenuarea riscurilor de șomaj în situația de urgență generată de epidemia de COVID-19, JO L 144, 27.4.2021, p. 12.

¹³ Decizia de punere în aplicare (UE) 2021/677 a Consiliului din 23 aprilie 2021 de modificare a Deciziei de punere în aplicare (UE) 2020/1351 privind acordarea unui sprijin temporar Republicii Letonia în temeiul Regulamentului (UE) 2020/672 pentru atenuarea riscurilor de șomaj în situația de urgență generată de epidemia de COVID-19, JO L 144, 27.4.2021, p. 7.

¹⁴ Decizia de punere în aplicare (UE) 2021/676 a Consiliului din 23 aprilie 2021 de modificare a Deciziei de punere în aplicare (UE) 2020/1352 privind acordarea unui sprijin temporar Republicii Malta în temeiul Regulamentului (UE) 2020/672 pentru atenuarea riscurilor de șomaj în situația de urgență generată de epidemia de COVID-19, JO L 44, 27.4.2021, p. 3.

ianuarie 2047. În pofida unei perioade susținute de volatilitate pe piață la nivelul ratelor dobânzilor în euro la momentul respectiv, investitorii au manifestat un interes puternic pentru tranzacție, cererea fiind de peste 51 de miliarde EUR, respectiv de peste 37 de miliarde EUR. Fondurile au fost plătite unui număr de 12 state membre, printre care Bulgaria și Estonia pentru prima dată, la 25 mai 2021.

Până la sfârșitul lunii august 2021, 19 state membre au beneficiat de asistență financiară din partea SURE în valoare de aproape 90 de miliarde EUR. Această sumă reprezintă 95 % din totalul asistenței financiare SURE acordate de Consiliu statelor membre. Restul fondurilor care urmează să fie plătite au fost amânate la cererea statelor membre în cauză. Detalii suplimentare privind operațiunile și plățile SURE către statele membre sunt prezentate în tabelele A2 și A3 din anexă.

Scadența medie a plăților către statele membre este de 14,5 ani, aproape de perioada maximă de 15 ani prevăzută în respectivele decizii de punere în aplicare ale Consiliului. Raportarea privind calendarul de rambursare a principalului și a dobânzilor este prezentată în tabelul 2.

Tabelul 2: Calendarul de rambursare a împrumuturilor SURE în curs ale UE

Anul calendaristic	Principal	Dobânzi	Total SURE
2021		35 480 000	35 480 000
2022		111 110 000	111 110 000
2023		122 500 000	122 500 000
2024		122 500 000	122 500 000
2025	8 000 000 000	122 500 000	8 122 500 000
2026	8 000 000 000	122 500 000	8 122 500 000
2027		122 500 000	122 500 000
2028	10 000 000 000	122 500 000	10 122 500 000
2029	8 137 000 000	122 500 000	8 259 500 000
2030	10 000 000 000	122 500 000	10 122 500 000
2031		122 500 000	122 500 000
2032		122 500 000	122 500 000
2033		122 500 000	122 500 000
2034		122 500 000	122 500 000
2035	8 500 000 000	122 500 000	8 622 500 000
2036	9 000 000 000	122 500 000	9 122 500 000
2037		104 500 000	104 500 000
2038		104 500 000	104 500 000
2039		104 500 000	104 500 000
2040	7 000 000 000	104 500 000	7 104 500 000
2041		97 500 000	97 500 000
2042		97 500 000	97 500 000
2043		97 500 000	97 500 000
2044		97 500 000	97 500 000
2045		97 500 000	97 500 000
2046	5 000 000 000	97 500 000	5 097 500 000
2047	6 000 000 000	75 000 000	6 075 000 000
2048		30 000 000	30 000 000
2049		30 000 000	30 000 000
2050	10 000 000 000	30 000 000	10 030 000 000
Total	89 637 000 000	3 029 590 000	92 666 590 000

II. UTILIZAREA INSTRUMENTULUI SURE: CHELTUIELI PUBLICE ȘI MĂSURI NAȚIONALE ACOPERITE DE SURE

Această secțiune vizează utilizarea instrumentului din perspectiva politicii. Mai precis, aceasta rezumă cheltuielile publice ale statelor membre acoperite de SURE sau eligibile în cadrul acestui instrument, precum și natura măsurilor naționale. De asemenea, aceasta indică acoperirea măsurilor sprijinite de SURE în ceea ce privește angajații și firmele.

2.1 Cheltuieli publice efective și cheltuieli publice planificate sprijinite de SURE

2.1.1 Monitorizarea cheltuielilor publice aferente măsurilor eligibile

Raportarea actualizată, transmisă de statele membre beneficiare, este folosită pentru a monitoriza utilizarea planificată și utilizarea efectivă a asistenței financiare acordate în cadrul SURE¹⁵. Raportarea necesară include alocarea cheltuielilor publice între măsurile acoperite de SURE (precum și acoperirea angajaților și a firmelor prin măsurile respective, astfel cum s-a raportat în secțiunea 2.3). Până în prezent, s-au efectuat trei serii de raportări: în august 2020 („datele care însoțesc cererea oficială”), în ianuarie-februarie 2021 („primul raport”) și în iunie 2021 („ultima raportare” pentru prezentul raport). Informațiile sunt prezentate *astfel cum au fost raportate de statele membre*¹⁶. Cheltuielile raportate de statele membre corespund cheltuielilor legate de măsurile care sunt eligibile în cadrul SURE. Unele state membre au suplimentat sprijinul SURE cu finanțare națională sau cu fonduri structurale ale UE, astfel încât cheltuielile ar putea depăși suma sprijinită de SURE. Raportarea facilitează măsurarea absorbției asistenței financiare în cadrul SURE, în comparație cu suma acordată de Consiliu.

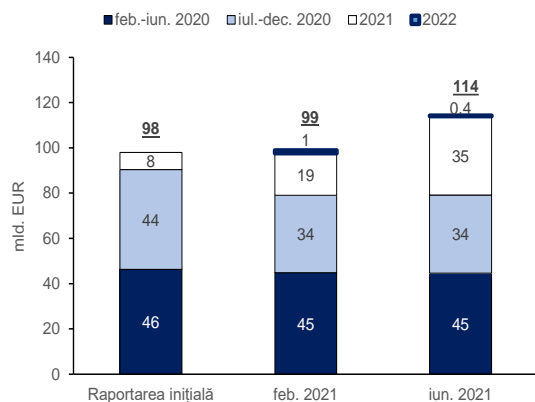
Până la finele lunii mai 2021, 90 % din totalul cheltuielilor publice planificate pentru măsuri eligibile fuseseră deja efectuate¹⁷. Regulamentul SURE permite utilizarea asistenței financiare pentru creșteri planificate ale cheltuielilor publice destinate măsurilor acoperite de SURE. În iunie 2020, ponderea cheltuielilor planificate a fost de 54 % (conform raportării din august 2020); la sfârșitul anului 2020, această pondere era de 20 % (după cum se indică în primul raport); restul cheltuielilor planificate se situează în prezent sub 10 % (a se vedea graficul 2).

¹⁵ Irlanda și Estonia au solicitat sprijin SURE doar pentru cheltuielile publice suportate; ca atare, raportarea rămâne nemodificată din martie 2021.

¹⁶ Noile măsuri prezentate de statele membre la momentul raportării actualizate nu sunt încă luate în considerare, deoarece nu au fost încă evaluate din perspectiva eligibilității.

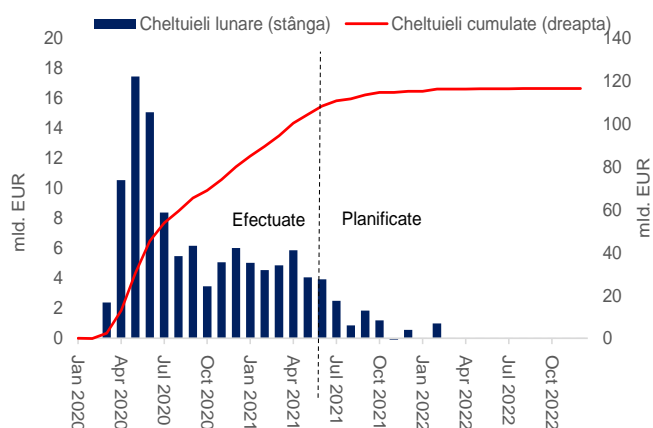
¹⁷ Măsurile eligibile sunt cele descrise la articolul 3 alineatul (2) din regulament: scheme naționale privind reducerea timpului de muncă sau măsuri similare și, în subsidiar, măsuri legate de sănătate.

Graficul 1: Cheltuieli publice raportate

Notă: Estonia a solicitat sprijin din partea SURE în februarie 2021 și, astfel, este inclusă numai în raportarea din iunie 2021.

Graficul 2: Evoluția lunară a cheltuielilor publice efectuate și planificate în cadrul SURE

Notă: Acest profil este extras din cele mai recente raportări efectuate de statele membre în iunie 2021, ca o contribuție la prezentul raport. Cheltuielile ușor negative din noiembrie 2021 se datorează plăților mari așteptate în luna respectivă din partea fondurilor structurale și de investiții europene în sprijinul schemelor privind reducerea timpului de muncă.

Cele mai recente rapoarte arată că cheltuielile publice totale alocate pentru 2021 au crescut semnificativ în perioada scursă de la primul raport. 14 state membre au raportat cheltuieli publice planificate pentru 2021 mai mari decât se preconizase în ianuarie-februarie 2021, în concordanță cu recrudescența infecțiilor, extinderea sprijinului economic observată în Europa în 2021 și cererile de suplimentare aprobate în aprilie 2021. Cheltuielile publice neglijabile planificate pentru 2022 în trei state membre au scăzut, deoarece unele cheltuieli au fost raportate în 2021.

Cheltuielile aferente măsurilor eligibile în cadrul SURE au urmat, în mod previzibil, ritmul pandemiei. Graficul 2 arată că profilul cheltuielilor publice eligibile care reiese din ultima raportare este marcat de trei vârfuri, și anume în mai 2020, în decembrie 2020 și în aprilie 2021, care corespund celor trei valuri epidemiologice înregistrate înainte de data-limită a raportului. Impactul celui de al doilea și al celui de al treilea val asupra cheltuielilor publice eligibile în cadrul SURE a fost mai puțin puternic decât în primul val, probabil din cauza adaptării economiilor după primul val, a stricteții reduse a măsurilor de izolare însoțitoare și, eventual, a faptului că unele cereri inițiale de sprijin din partea SURE anticipau deja recrudescența pandemiei după vara anului 2020.

În prezent, cheltuielile publice totale pentru măsurile eligibile sunt estimate a ajunge la 114 miliarde EUR, depășind suma sprijinită direct de SURE (94 de miliarde EUR). Această sumă nu include cheltuielile finanțate din fondurile structurale și de investiții europene și reprezintă o creștere de 15 % de la primul raport, când se preconiza cheltuirea unei sume de 99 de miliarde EUR în statele membre beneficiare. Această sumă este mai mare decât suma totală

acordată în cadrul SURE, deoarece o serie de state membre intenționează să cheltuiască mai mult pentru măsurile eligibile în cadrul SURE decât asistența financiară pe care au solicitat-o¹⁸. Acest lucru dovedește, de asemenea, relevanța domeniului de aplicare al SURE din perspectiva statelor membre.

2.1.2 Nivelul de absorbție a fondurilor

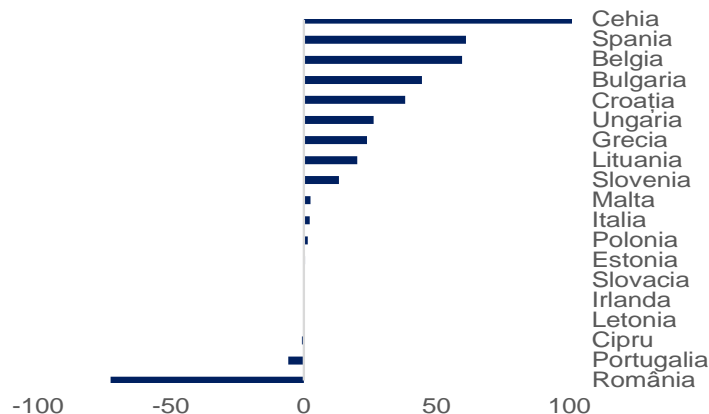
Nivelul de absorbție a fondurilor împrumutate statelor membre în cadrul SURE pare să fie ridicat pentru marea majoritate a statelor membre. 16 dintre cele 19 state membre au cheltuit deja sau intenționează să cheltuiască *cel puțin* asistența financiară care le-a fost acordată în cadrul SURE pentru măsuri eligibile (a se vedea graficul 3). 13 dintre acestea planifică chiar să cheltuiască *mai mult* decât suma acordată, inclusiv prin finanțarea la nivel național a sumei rămase.

Nivelul de absorbție a fondurilor este posibil scăzut într-un stat membru și va fi monitorizat mai îndeaproape în anumite state membre, care și-au exprimat angajamentul de a soluționa eventualele probleme. România, Portugalia și Cipru au raportat acum cheltuieli publice totale mai mici pentru măsurile prevăzute în respectivele decizii de punere în aplicare ale Consiliului, comparativ cu suma acordată de Consiliul în cadrul SURE. Pe baza analizei preliminare, Cipru nu pare să se confrunte cu o problemă reală de absorbție¹⁹. În Portugalia, autoritățile naționale au identificat măsuri suplimentare, pe care Comisia le va evalua în timp util și care se preconizează că vor absorbi întreaga sumă acordată statului membru. În cazul României, nivelul scăzut de absorbție ar fi cauzat de un impact al pandemiei mai scăzut decât cel preconizat și de o redresare mai puternică decât se estimase, ceea ce a însemnat că cheltuielile pentru măsurile de menținere a ocupării forței de muncă au fost mai scăzute decât se anticipase. Diferența dintre cheltuielile publice efective, efectuate până în prezent, și asistența financiară în valoare de 3 miliarde EUR deja plătită României rămâne ridicată (aproape două treimi din suma plătită). Comisia a colaborat cu autoritățile române pentru a discuta posibilele soluții și va continua acest dialog.

Graficul 3: Excedentul de cheltuieli publice planificate și de cheltuieli publice efectuate pentru măsurile eligibile, comparativ cu cuantumul împrumutului (% din cuantumul împrumutului)

¹⁸ Pentru Spania, Italia și Polonia, acest lucru se datorează, de asemenea, limitei de concentrare (de 60 % din suma maximă de 100 de miliarde EUR care se aplică celor mai mari trei state membre beneficiare).

¹⁹ În cazul Ciprului, deficitul de cheltuieli publice de peste 3 milioane EUR (0,6 % din împrumut) se datorează faptului că statul membru primește o finanțare din FSE mai mare decât se preconizase. Cipru a raportat cheltuieli planificate doar până în iunie 2021, în conformitate cu valabilitatea juridică a măsurilor la momentul raportării, dar se estimează că aceste măsuri vor fi prelungite. Ca atare, se preconizează că deficitul va fi temporar, determinat de cheltuielile care nu au fost încă raportate dincolo de luna iunie 2021. Situația va fi monitorizată în continuare.

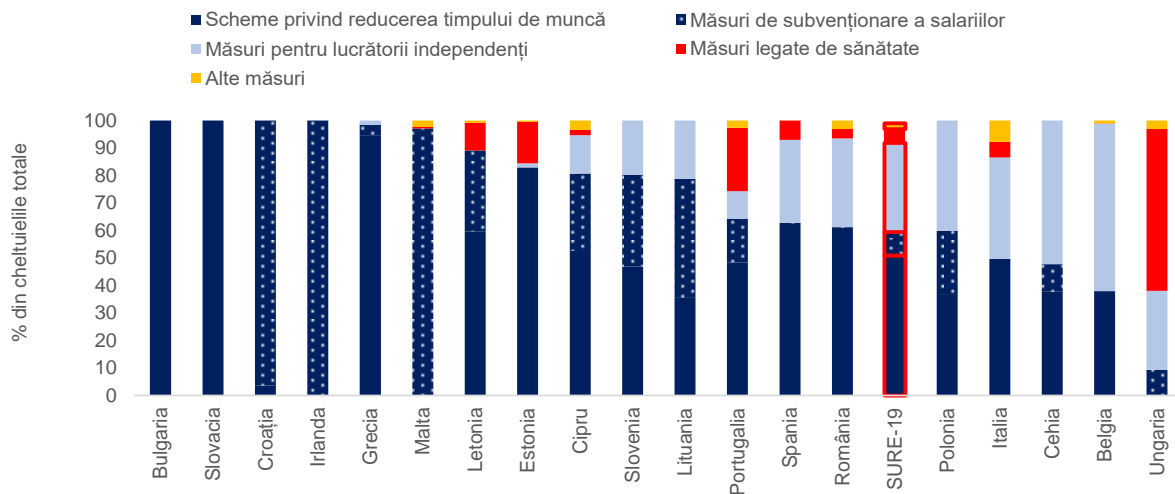
Notă: Cheltuielile publice se referă la cheltuielile raportate, neajustate pentru limita de concentrare, legate de măsurile prevăzute în deciziile de punere în aplicare ale Consiliului, excluzând fondurile structurale și de investiții europene (fondurile ESI).

2.2 Măsuri naționale: scheme privind reducerea timpului de muncă sau măsuri similare sprijinite de SURE

Se preconizează că peste jumătate din cheltuielile publice totale sprijinite de SURE vor fi folosite pentru scheme privind reducerea timpului de muncă. Această situație se bazează pe analiza Comisiei, care clasifică măsurile raportate de statele membre în funcție de tip. 53 % din cheltuielile publice pentru măsurile eligibile în cadrul SURE sunt utilizate pentru schemele privind reducerea timpului de muncă, iar alte 33 % pentru „măsuri similare” pentru lucrătorii independenți. 7 % se alocă schemelor de subvenții salariale, în timp ce 5 % se preconizează că vor fi cheltuite pentru măsuri legate de sănătate²⁰. Restul de 2 % din cheltuieli este alocat „altor” măsuri similare de sprijinire a menținerii locurilor de muncă și a veniturilor lucrătorilor. 9 state membre au utilizat asistența financiară SURE doar pentru scheme privind reducerea timpului de muncă și alte măsuri similare (a se vedea graficul 4).

²⁰ Schemele de subvenții salariale sunt scheme de menținere a locului de muncă similare cu schemele privind reducerea timpului de muncă, dar diferă prin faptul că plățile nu sunt calculate în funcție de ore (nelucrate), ci corespund mai degrabă unei sume forfetare sau unei proporții din salariul total.

Graficul 4: Cheltuieli publice pentru măsuri eligibile în cadrul SURE, pe tip de cheltuieli

Notă: A se vedea raportul SURE din martie 2021 pentru mai multe detalii privind cheltuielile Ungariei în domeniul sănătății.

Un număr de 16 dintre cele 19 state membre care beneficiază de sprijin SURE au utilizat fondurile pentru a contribui la finanțarea unor scheme privind reducerea timpului de muncă. Printre acestea se numără Estonia, care a beneficiat de asistență financiară în cadrul SURE în martie 2021. În particular, în cursul anului 2020, Estonia a pus în aplicare o nouă schemă (temporară) privind reducerea timpului de muncă ca răspuns la pandemie, alături de măsuri similare celor de reducere a timpului de muncă și de măsuri legate de sănătate.

Cele șase state membre care au solicitat suplimentări din partea SURE la începutul anului 2021 fie au modificat concepția schemelor care beneficiază deja de SURE, fie au instituit noi măsuri. Modificările aduse concepției măsurilor au constat în special în sporirea generozității schemelor sau în relaxarea condițiilor de eligibilitate²¹.

În prima jumătate a anului 2021, multe state membre sprijinite de SURE și-au extins schemele privind reducerea timpului de muncă ca răspuns la noile valuri ale pandemiei. Măsurile care se încheiaseră deja au fost fie reactivate (de exemplu, în Estonia și Letonia), fie modificate (de exemplu, prin sporirea generozității). Italia a prelungit perioada eligibilă pentru utilizarea schemelor privind reducerea timpului de muncă în contextul COVID. Cipru, Cehia, Letonia, Lituania, Polonia, Slovacia și Spania au sporit generozitatea schemelor, de exemplu prin

²¹ Cipru, Letonia și Lituania au solicitat sprijin suplimentar pentru toate (sau aproape toate) măsurile pentru care au primit deja sprijin din partea SURE. Grecia a solicitat sprijin pentru prelungirea schemelor sale existente privind reducerea timpului de muncă. Belgia și Malta au solicitat sprijin pentru măsuri similare schemelor privind reducerea timpului de muncă, deja finanțate din SURE (de exemplu, sprijin pentru lucrătorii independenți, subvenții salariale, ajutoare pentru sectoare specifice sau pentru categorii specifice de lucrători). În fine, Belgia și Letonia au introdus noi scheme care să fie finanțate în cadrul SURE. Aceste noi scheme sunt măsuri similare schemelor privind reducerea timpului de muncă: prestații de boală pentru părinți și îngrijitori (Letonia), microcredite acordate antreprenorilor (Belgia) și măsuri legate de sănătate care implică indemnizații pentru personalul medical (Letonia).

sprijinirea unui procent mai mare din salariile lucrătorilor, prin reducerea plafoanelor sau prin facilitarea accesului la scheme.

Majoritatea statelor membre care au utilizat SURE pentru a finanța scheme privind reducerea timpului de muncă nu au eliminat încă sprijinul de urgență. În unsprezece dintre cele șaisprezece țări care se bazează pe scheme privind reducerea timpului de muncă, schema este încă în vigoare (a se vedea anexa 1 pentru detalii suplimentare), însă multe dintre acestea și-au propus eliminarea treptată a acestei scheme în vara anului 2021 (Bulgaria, Lituania și România), în septembrie 2021 (Belgia, Grecia, Slovenia și Spania) sau ulterior în 2021 (Cipru, Croația, Slovacia). Irlanda și Malta, care beneficiază de sprijin SURE pentru programele lor de subvenții salariale, au prelungit aceste programe până la sfârșitul anului 2021²². Italia a prelungit până la sfârșitul anului 2021 o serie de ajustări ale schemelor sale privind reducerea timpului de muncă în contextul COVID, în timp ce unele dispoziții specifice au fost deja eliminate treptat. După cum se recomandă în Comunicarea Comisiei referitoare la un sprijin activ eficace pentru ocuparea forței de muncă, în vederea sprijinirii redresării, Spania și Portugalia au introdus măsuri de formare sau stimulente pentru tranziția profesională în cadrul schemelor lor privind reducerea timpului de muncă²³.

Unele state membre au renunțat deja la utilizarea schemelor privind reducerea timpului de muncă. Cehia, Estonia, Letonia și Polonia și-au suspendat schemele în mai sau iunie 2021. Cu toate acestea, termenele pentru întreruperea schemelor privind reducerea timpului de muncă sunt, de regulă, provizorii și pot fi actualizate pe măsură ce pandemia evoluează.

2.3 Acoperirea SURE în ceea ce privește ocuparea forței de muncă și firmele

Se estimează că SURE a sprijinit 31 de milioane de persoane în 2020, reprezentând un sfert din totalul locurilor de muncă din statele membre beneficiare. Această estimare corespunde persoanelor care au beneficiat, la un moment dat, de scheme privind reducerea timpului de muncă sau de măsuri similare sprijinite de SURE. Estimarea cuprinde aproximativ 22½ milioane de angajați și 8½ milioane de lucrători independenți²⁴. Având în vedere că SURE are un domeniu de aplicare mai larg (inclusiv măsuri similare, în special pentru lucrătorii independenți), această cifră poate fi, în linii mari, comparată cu aproximativ 19 milioane de persoane vizate de scheme privind reducerea timpului de muncă în statele membre beneficiare ale SURE și cu 35 de milioane în întreaga UE în 2020²⁵. Graficul 5 prezintă o defalcare a acoperirii lucrătorilor de

²² Irlanda a primit asistență financiară din partea SURE pentru schema sa temporară de subvenții salariale, care s-a încheiat în august 2020 și a fost înlocuită cu schema de subvenții salariale de urgență, în vigoare în prezent până la sfârșitul anului 2021.

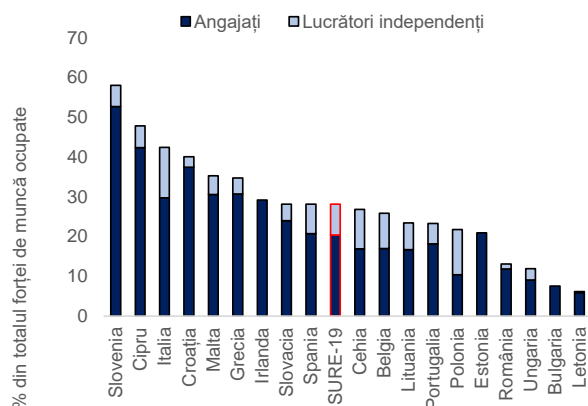
²³ https://ec.europa.eu/info/publications/commission-recommendation-effective-active-support-employment-ease_en. În rândul statelor membre care nu se bazează pe finanțare din partea SURE, Austria, Franța, Țările de Jos și Suedia au introdus sau au consolidat sprijinul pentru formare în cadrul schemelor lor privind reducerea timpului de muncă sau al altor măsuri similare.

²⁴ Această cifră a crescut față de cea din primul raport SURE, întrucât statele membre au furnizat estimări actualizate cu o calitate îmbunătățită a datelor.

²⁵ Cifra de 19 milioane se bazează pe tabelele de raportare ale statelor membre, care includ scheme privind reducerea timpului de muncă ce nu sunt sprijinite de SURE, dar nu și măsuri similare. Pentru cele trei state membre

către SURE pe state membre. Aceste estimări nu iau în considerare sprijinul SURE pentru măsuri legate de sănătate, ele putând fi, astfel, considerate conservatoare²⁶.

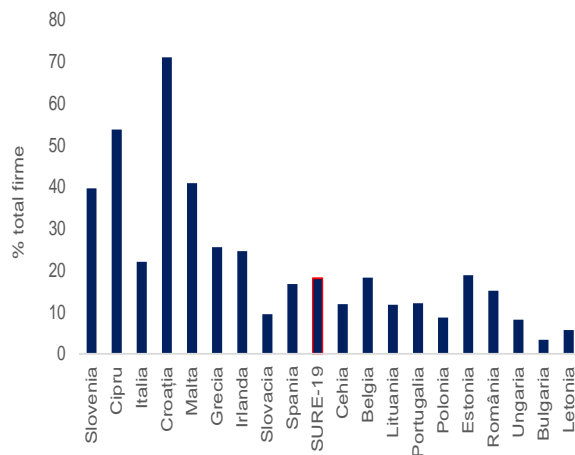
Graficul 5: Numărul de lucrători acoperiți de SURE în 2020 (% din totalul forței de muncă ocupate)

Sursa: *Rapoartele statelor membre (a se vedea nota de subsol 26), Ameco.*

Notă: Cifrele referitoare la acoperire sunt cele raportate de statele membre. Cifrele privind ocuparea totală a forței de muncă (mai exact, numitorul raportului) sunt preluate de la AMECO, utilizându-se definiția ocupării totale a forței de muncă din conturile naționale, care include atât salariații, cât și lucrătorii independenți.

Graficul 6: Firme acoperite de SURE în 2020 (% din totalul firmelor)

Sursa: *Rapoartele statelor membre (a se vedea nota de subsol 28), statisticile Eurostat referitoare la întreprinderi.*

Notă: Statele membre sunt clasificate în funcție de acoperirea lucrătorilor prin SURE. Pentru a asigura un tratament consecvent al datelor în toate statele membre, totalul firmelor include firmele cu zero angajați, ceea ce poate subestima rata de acoperire, întrucât unii lucrători independenți pot fi luați în considerare la numitor, dar nu și la numărător.

Se preconizează că acoperirea SURE va rămâne neneglijabilă în 2021, corespunzând unui procent de aproape 10 % din forța de muncă. Se estimează că impactul economic al valurilor ulterioare ale pandemiei va fi mult mai redus decât cel al primului val, în timp ce unele state membre nu vor utiliza SURE pentru cheltuieli publice în 2021 din cauza revenirii economice preconizate. Cu toate acestea, se anticipează că cel puțin 5 milioane de persoane vor beneficia de SURE în 2021, în contextul unei redresări inegale între țări și sectoare economice²⁷.

care nu au raportat o cifră, s-a presupus că se aplică raportul mediu dintre acoperirea schemei privind reducerea timpului de muncă și acoperirea SURE.

²⁶ În plus, în unele state membre, a existat o suprapunere semnificativă între beneficiarii sprijinului în cadrul diferitelor măsuri, pentru care nu s-a putut calcula o ajustare. În astfel de cazuri, statelor membre li s-a solicitat să raporteze numai acoperirea celei (celor) mai mari măsuri, pentru a se evita dubla contabilizare. Prin urmare, acoperirea reală poate fi chiar mai mare.

²⁷ Această estimare se bazează pe raportări incomplete, întrucât unele state membre (Italia, Polonia, Slovacia) nu au raportat date privind acoperirea pentru 2021.

Se estimează că, în 2020, SURE a sprijinit peste 2½ milioane de firme. Sunt cuprinse aici cel puțin o cincime din firmele din statele membre beneficiare (a se vedea graficul 6)²⁸. În 2021, aproximativ 8 % dintre firme ar continua să fie sprijinite în contextul unei redresări economice preconizate, dar inegale. În majoritatea statelor membre beneficiare, principalii beneficiari ai sprijinului au fost firmele din sectorul serviciilor, în particular: (i) comerțul cu ridicata și cu amănuntul și (ii) serviciile de cazare și alimentație publică (a se vedea tabelul 3)²⁹. Industria prelucrătoare a beneficiat, de asemenea, de o mare parte a sprijinului.

Atât IMM-urile, cât și firmele de mari dimensiuni au beneficiat de sprijin din partea SURE. Înainte de criza provocată de pandemia de COVID-19, schemele privind reducerea timpului de muncă erau, în cea mai mare parte, utilizate de firmele mari din industrie³⁰. Întreprinderile mari s-au confruntat, în general, cu costuri mai mari de angajare și concediere; firmele din sectorul serviciilor au ajustat ocuparea forței de muncă în principal prin concedieri sau printr-un mai mare recurs la munca pe durată determinată și la munca atipică. Odată cu pandemia, această tendință s-a schimbat, iar utilizarea schemelor privind reducerea timpului de muncă au devenit deosebit de relevante în sectorul serviciilor (în principal hoteluri și restaurante) și al comerțului cu amănuntul. În unele state membre, ponderea microîntreprinderilor implicate în scheme a crescut considerabil începând din martie 2020³¹. În cele mai multe state membre beneficiare ale SURE, marea majoritate a firmelor acoperite de SURE au fost firme mici (graficul 7). Cu toate acestea, având în vedere raportarea eterogenă efectuată de statele membre cu privire la acoperirea firmelor, este dificil să se elaboreze estimări detaliate ale compoziției firmelor pentru prezentul raport.

Participarea femeilor și a tinerilor la schemele privind reducerea timpului de muncă a crescut în timpul crizei provocate de pandemia de COVID-19. Acest lucru reflectă, în primul rând, schimbarea structurii sectoriale a sprijinului, de la producție și construcții la servicii și comerț cu amănuntul, adică sectoare cu o pondere relativ mai mare a femeilor și a tinerilor la nivelul forței de muncă³².

²⁸ Având în vedere raportarea foarte eterogenă efectuată de statele membre cu privire la acoperirea firmelor, pentru a asigura un tratament consecvent al datelor din toate statele membre, se presupune că numărul total al firmelor include firmele cu zero angajați. Acest lucru poate subestima rata de acoperire, deoarece unii lucrători independenți pot fi luați în calcul la numitor, dar nu și la numărător.

²⁹ Dintre cele 19 state membre beneficiare, 5 nu au furnizat informații cu privire la defalcarea între producție și servicii, în timp ce 3 au raportat că sprijinul era împărțit în mod egal.

³⁰ Comisia Europeană (2020): „Labour Market and Wage Developments in 2020” („Evoluțiile pieței forței de muncă și ale salariilor în Europa în 2020”), capitolul 3, „Policy developments” (Evoluții ale politicilor). <https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=23268&langId=en>.

³¹ De exemplu, Belgia și Italia. Sursa: Colecția de date EMCO din 2020 și 2021. Informațiile nu sunt disponibile pentru toate țările acoperite de SURE.

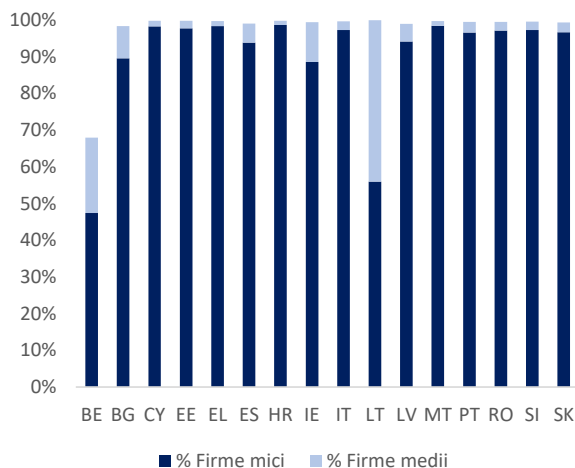
³² Comisia Europeană (2020): „Labour Market and Wage Developments in 2020” („Evoluțiile pieței forței de muncă și ale salariilor în Europa în 2020”), capitolul 3, „Policy developments” (Evoluții ale politicilor). <https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=23268&langId=en>. În Italia și Belgia, în medie, ponderea femeilor implicate în scheme s-a dublat după martie 2020, în timp ce ponderea tinerilor lucrători beneficiari a crescut de la 1,6 % la 5,7 % în Italia și de la 6,7 % la 7,6 % în Belgia. Ponderea femeilor și a lucrătorilor tineri implicați în schemele privind reducerea timpului de muncă a fost, de asemenea, ridicată în Letonia, România, Portugalia și Estonia.

Tabelul 3: Acoperirea sectorială a SURE

Statul membru	Principalele sectoare care beneficiază de sprijin din partea SURE
Belgia	Servicii administrative, producție, comerț cu ridicata și cu amănuntul
Bulgaria	Servicii de cazare și alimentație, producție, comerț cu ridicata și cu amănuntul
Cipru	Servicii de cazare și alimentație, producție, comerț cu ridicata și cu amănuntul
Cehia	Servicii de cazare și alimentație, producție, comerț cu ridicata și cu amănuntul
Estonia	Servicii de cazare și alimentație, producție, comerț cu ridicata și cu amănuntul
Grecia	Servicii de cazare și alimentație, producție, comerț cu ridicata și cu amănuntul
Spania	Servicii de cazare și alimentație, servicii administrative, comerț cu ridicata și cu amănuntul
Croația	Servicii de cazare și alimentație, producție, comerț cu ridicata și cu amănuntul
Ungaria	Servicii de cazare și alimentație, sănătate și asistență socială și alte servicii
Irlanda	Servicii de cazare și alimentație, construcții, comerț cu ridicata și cu amănuntul
Italia	Servicii de cazare și alimentație, construcții, comerț cu ridicata și cu amănuntul
Lituania	Servicii de cazare și alimentație, producție, comerț cu ridicata și cu amănuntul
Letonia	Servicii de cazare și alimentație, producție, comerț cu ridicata și cu amănuntul
Malta	Servicii de cazare și alimentație, transport, comerț cu ridicata și cu amănuntul
Polonia	Construcții, activități profesionale, științifice și tehnice, comerț cu ridicata și cu amănuntul
Portugalia	Servicii de cazare și alimentație, alte servicii, comerț cu ridicata și cu amănuntul
România	Servicii de cazare și alimentație, construcții și activități profesionale, științifice și tehnice
Slovenia	Servicii de cazare și alimentație, producție, comerț cu ridicata și cu amănuntul
Slovacia	Servicii de cazare și alimentație, producție, comerț cu ridicata și cu amănuntul

Sursa: Rapoartele statelor membre

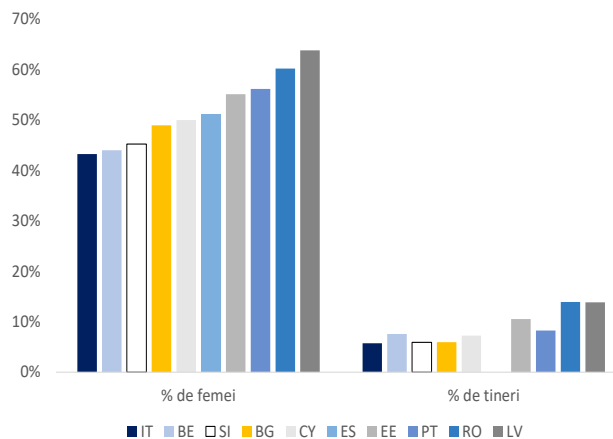
Graficul 7: Acoperirea SURE în funcție de dimensiunea firmei (% din acoperirea totală a SURE)

Sursa: Rapoartele statelor membre

Restul firmelor sunt firme mari. Distribuția în funcție de dimensiunea firmei nu a fost raportată sau nu a fost raportată cu exactitate de Cehia, Ungaria și Polonia.

Graficul 8: Ponderea medie a beneficiarilor femei și tineri (15-24) în cadrul schemelor privind reducerea timpului de muncă (2020/2021)

Sursa: Colecția de date EMCO din 2020 și 2021. Datele EMCO nu sunt disponibile pentru toate țările acoperite de SURE. Acoperirea datelor: Din martie 2020 (pentru fiecare țară), până la cele mai recente date disponibile de la EMCO, și anume EL (noiembrie 2020), BG, IT, RO (decembrie 2020), BE, CY, EE, LV (ianuarie 2021) și PT, SI (februarie 2021). Datele pentru ES sunt disponibile doar pentru ponderea femeilor.

III. O ANALIZĂ PRELIMINARĂ A IMPACTULUI SURE

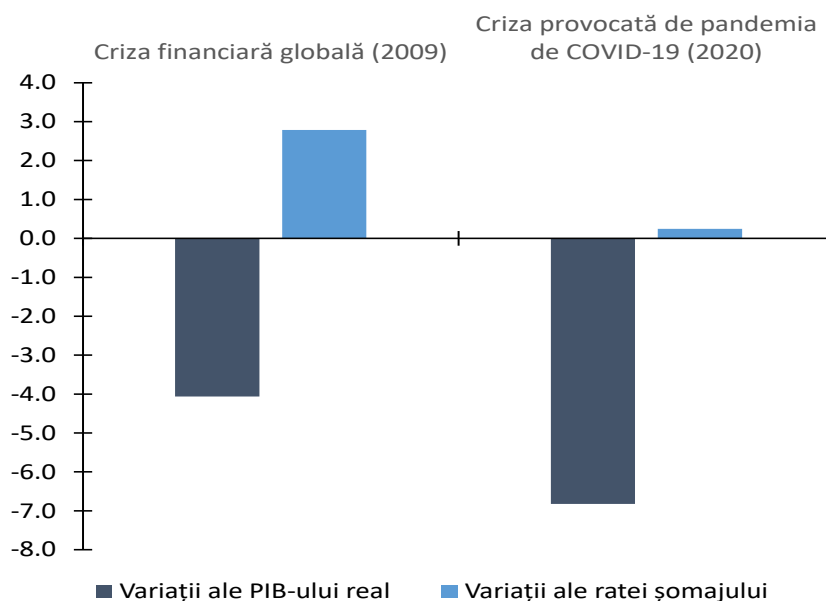
Această secțiune actualizează analiza prezentată în primul raport semestrial SURE privind impactul SURE asupra ocupării forței de muncă și a finanțelor publice.

3.1 Estimarea impactului SURE asupra șomajului

Această secțiune oferă o evaluare actualizată a impactului SURE asupra șomajului în statele membre beneficiare. Obiectivul SURE este de a ajuta statele membre să mențină locurile de muncă ale angajaților și ale lucrătorilor independenți pe parcursul pandemiei de COVID-19, protejând astfel veniturile din muncă și facilitând o redresare rapidă odată cu depășirea pandemiei. Evaluarea prezentată aici se axează pe relația dintre producție și șomaj de la începutul pandemiei. Rezultatele sunt informative, dar cifrele trebuie interpretate cu prudență din motive metodologice. În primul rând, este dificil să se conceapă un scenariu contrafactual al performanței pieței muncii în absența SURE. În al doilea rând, relația producție-ocuparea forței de muncă este afectată de o gamă largă de factori, printre care și SURE. Alți factori sunt legați de faptul că persoanele nu au putut să caute în mod activ un loc de muncă sau au fost descurajate să facă acest lucru din cauza încetării activităților în multe sectoare ale economiei.

Creșterea ratei șomajului în primul an al crizei COVID în statele membre beneficiare a fost în mod clar mai redusă decât în timpul crizei financiare mondiale, în pofida scăderii mai accentuate a PIB-ului. Creșterea PIB-ului real a scăzut cu 6,8 % în 2020, în țările care au beneficiat de finanțare în cadrul SURE în primul an al crizei COVID (a se vedea graficul 9). Această scădere este mai mare decât cea de 4,1 % observată în timpul crizei financiare mondiale din 2009. În același timp, rata șomajului a crescut cu doar 0,2 puncte procentuale în 2020, comparativ cu o creștere de 2,8 puncte procentuale în 2009.

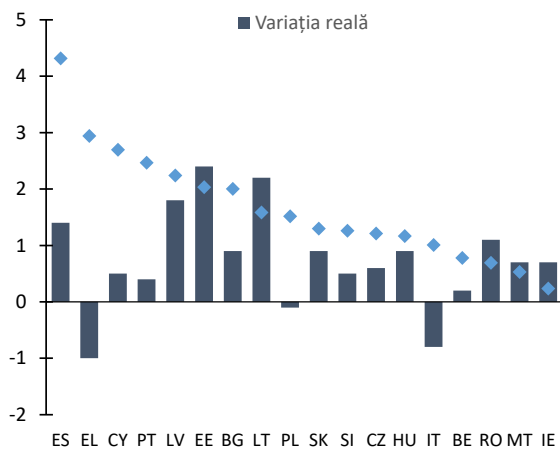
Graficul 9: Variații ale PIB-ului real și ale șomajului în statele membre beneficiare

Notă: Graficul prezintă ratele anuale de creștere a PIB-ului și variația ratei șomajului pentru statele membre beneficiare ale SURE, ponderate cu cota lor din PIB-ul nominal. Sursa: Eurostat, Ameco.

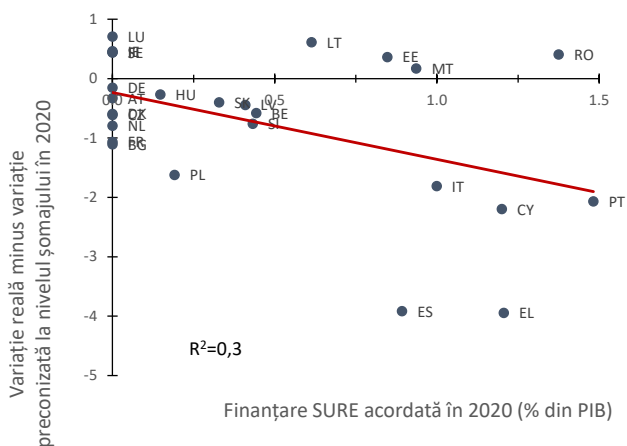
Această limitare a creșterii șomajului în 2020 este menită să sprijine relansarea creșterii în 2021. Analizând anii 2020-2021 împreună, pe baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2021, situația este asemănătoare celei prezentate în graficul 9: se preconizează că rata șomajului în statele membre beneficiare ale SURE va crește într-un ritm mult mai lent (+ 0,6 puncte procentuale în 2021 față de 2019) decât în timpul crizei financiare mondiale (+ 2,0 puncte procentuale în 2009 față de anul precedent). Cu toate acestea, există o diferență notabilă: din cauza previziunilor de redresare economică puternică pentru 2021, pierderile medii din PIB pe parcursul celor doi ani ar urma să fie mai scăzute decât în timpul crizei financiare mondiale (- 1,1 % comparativ cu -1,5 %). Acest lucru sugerează că menținerea legăturii dintre forța de muncă disponibilă și firme prin intermediul schemelor privind reducerea timpului de muncă și al unor măsuri similare a contribuit și ea la sprijinirea unei redresări în general rapide.

Graficul 10: Variația reală comparativ cu variația preconizată a ratelor șomajului în statele membre beneficiare de sprijin SURE în 2020

Notă: axa y: Variația preconizată a ratelor șomajului corespunde previziunii obținute dintr-un model de regresie specific fiecărei țări pentru perioada 1999-2019. Analiza se bazează pe o abordare de tipul Legii lui Okun, în care variabila dependentă reprezintă variația ratei șomajului, iar variabila independentă se referă la rata de creștere a PIB-ului real. Detalii suplimentare privind metodologia sunt disponibile în *Raportul trimestrial privind zona euro*, secțiunea III, vol. 20, nr. 2, Comisia Europeană (2021).
Sursa: Ameco și calcule proprii.

Graficul 11: Relația dintre variația ratei șomajului și finanțarea acordată în cadrul SURE în 2020

Notă: axa y: Variația preconizată a ratelor șomajului rezultă din modelul de regresie specific fiecărei țări explicat în nota la graficul 10.
Sursa: Ameco și calcule proprii.

Creșterea șomajului în 2020 a fost semnificativ mai redusă decât se preconizase în statele membre beneficiare. Având în vedere scăderea PIB-ului în 2020, s-a estimat că rata șomajului va crește substanțial, dar acest lucru nu s-a întâmplat. Măsurile de politică rapide și semnificative luate în 2020 pentru soluționarea crizei COVID au atenuat impactul scăderii producției asupra șomajului, comparativ cu reacția estimată a șomajului la PIB observată în trecut (a se vedea

graficul 10)³³. Creșterea ratelor șomajului a fost, în majoritatea țărilor, sub așteptări³⁴. Aceste constatări confirmă rezultatele anterioare prezentate în primul raport semestrial SURE³⁵.

Măsurile adoptate pentru sprijinirea politicilor, inclusiv SURE, au protejat în mod eficace 1½ milioane de persoane împotriva șomajului în 2020. Creșterea sub așteptări a șomajului poate fi parțial atribuită utilizării pe scară largă a schemelor privind reducerea timpului de muncă, în special în statele membre beneficiare ale instrumentului SURE. La nivel de țară, cu cât este mai mare suma primită prin intermediul SURE în 2020, cu atât este mai moderată creșterea șomajului (graficul 11). Se estimează că aceste măsuri privind piața forței de muncă, împreună cu alte răspunsuri politice la pandemie, au redus rata șomajului în statele membre beneficiare ale SURE cu aproximativ 1 punct procentual comparativ cu creșterea preconizată a șomajului. Această reducere corespunde unui număr de aproximativ 1½ milioane de persoane care au evitat șomajul în timpul epidemiei de COVID-19³⁶.

Canalele care explică modul în care SURE a facilitat efectiv o creștere mai redusă a șomajului sunt discutate în detaliu în primul raport semestrial privind SURE. Acestea includ o încredere generală sporită la nivelul întregii UE, sprijinul acordat schemelor privind reducerea timpului de muncă și încurajarea utilizării acestora, precum și posibilitatea oferită statelor membre de a cheltui mai mult pentru a sprijini ocuparea forței de muncă și alte politici legate de pandemie. Datele din sondaje prezentate în primul raport au indicat că SURE a jucat un rol în decizia unei majorități a statelor membre beneficiare de a adopta o nouă schemă privind reducerea timpului de muncă sau de a modifica o schemă existentă și au permis unora dintre statele membre să fie mai ambițioase în ceea ce privește măsuri similare schemelor privind reducerea timpului de muncă. SURE a contribuit, de asemenea, la mărirea de către statele membre a generozității sau a duratei schemelor lor de menținere a locurilor de muncă, deoarece el a susținut încrederea statelor membre de a contracta împrumuturi și de a efectua cheltuieli mai mari decât ar fi făcut-o în mod normal, beneficiind de economiile la rata dobânzii obținute de UE, în pofida ratingului lor de credit mai scăzut.

3.2 Impactul financiar direct: economii estimate la rata dobânzii

³³ Impactul evoluțiilor la nivelul creșterii economice asupra șomajului este deseori menționat în literatura economică sub denumirea de „Legea lui Okun”. Mai mult o „regulă empirică generală” decât o relație bazată pe teorie, Legea lui Okun sugerează că o diminuare a creșterii producției cu un procent cuprins între 2 % și 3 % se asociază unei creșteri cu un punct procentual a ratei șomajului [a se vedea Okun, AM, „Potential GNP: Its measurement and significance” („PNB potențial: măsurarea și semnificația sa”), Proceedings of the Business and Economic Statistics Section, American Statistical Association, 1962].

³⁴ În Italia, Grecia și Polonia, rata șomajului chiar a scăzut în 2020.

³⁵ Principalele noastre constatări sunt valabile și atunci când se înlocuiește variația ratei șomajului cu variația ratei ocupării forței de muncă (și anume, ocuparea forței de muncă în rândul populației în vârstă de muncă). Această specificare este o modalitate de a corecta variația la nivelul forței de muncă, care afectează indicatorii privind șomajul. Pentru mai multe detalii, a se vedea *Raportul trimestrial privind zona euro*, secțiunea III, vol. 20, nr. 2, Comisia Europeană (2021).

³⁶ Constatarea este derivată din modelul de regresie prezentat în graficul 11. Acesta presupune că forța de muncă actuală și cea preconizată sunt aceleași.

Se estimează că statele membre au economisit în total 8,2 miliarde EUR la plata dobânzilor ca urmare a faptului că au primit asistență financiară prin intermediul SURE. Această sumă se bazează pe primele șapte emisiuni ale SURE, până la plata din 25 mai 2021, care a fost ultima plată înainte de data de raportare. Prin urmare, economiile estimate la dobânzi vor crește probabil odată cu plățile finale³⁷. Aceste economii au fost generate ca urmare a faptului că împrumuturile SURE au oferit statelor membre rate ale dobânzilor mai mici decât cele pe care le-ar fi plătit dacă acestea ar fi emis ele însele datorii suverane. Acest lucru se datorează ratingului de credit AAA al UE și lichidității obligațiunilor. Tabelul 4 oferă o defalcare a economiilor la dobânzi per stat membru³⁸.

Tabelul 4: Economii la rata dobânzii per stat membru

Statul membru	Suma plătită (mld. EUR)	Spread mediu	Scadență medie	Economii la dobânzi (mld. EUR)	Economii la dobânzi (% din suma plătită)
Belgia	8,2	0,06	14,7	0,14	1,7
Cipru	0,6	0,62	14,7	0,06	9,5
Grecia	5,3	0,73	14,6	0,51	9,8
Spania	21,3	0,44	14,7	1,59	7,4
Croația	1,0	1,11	14,3	0,16	15,3
Ungaria*	0,5	1,28	14,7	0,09	18,0
Italia	27,4	0,96	14,8	3,76	13,7
Lituania	1,0	0,04	14,7	0,00	0,5
Letonia	0,3	0,10	14,6	0,00	1,5
Malta	0,4	0,56	14,6	0,04	8,4
Polonia	8,2	0,35	13,0	0,42	5,0
Portugalia	5,4	0,47	14,7	0,38	7,1
România	3,0	2,27	14,6	0,85	28,4
Slovenia	1,1	0,23	14,8	0,05	4,3
Slovacia	0,6	0,09	14,9	0,01	1,3
Bulgaria	0,5	0,37	15,0	0,03	6,7
Irlanda	2,5	0,11	14,7	0,05	2,1
Cehia	2,0	0,23	10,1	0,04	1,9
Estonia**	0,2	0,0	15,2	0,00	0,0
Total	89,6	0,63	14,5	8,18	9,1

Notă: Economiiile la dobânzi sunt calculate obligațiune cu obligațiune și sunt însumate în funcție de data emiterii și de scadență.

* Din 2020, Ungaria a emis doar două obligațiuni exprimate în euro cu scadența la 10 ani și la 30 de ani, ambele în noiembrie 2020. Utilizând aceste două obligațiuni, spreadul dintre curba randamentului în moneda națională și cea în euro a fost extrapolat la alte scadențe și la alte date ale emiterii.

³⁷ Aceste estimări exclud orice efect suplimentar posibil de sporire a încrederii pe care noile instrumente de urgență, inclusiv SURE, l-ar fi putut avea asupra încrederii agenților economici și asupra spreadului ratei dobânzii pentru împrumuturile suverane ale statelor membre.

³⁸ Detalii suplimentare privind metodologia pot fi găsite în secțiunea III a Raportului trimestrial privind zona euro Vol. 20, nr. 2 (2021).

*** Estonia a emis o singură obligațiune cu scadența la 10 ani rămasă de rambursat, iar pentru alte scadențe nu au fost disponibile niciun fel de date. Se presupune că spreadul cu obligațiunea cu impact social SURE a UE la aceste alte scadențe va fi aproape de zero.*

IV. PERSISTENȚA EVENIMENTELOR EXCEPȚIONALE CARE JUSTIFICĂ APLICAREA REGULAMENTULUI SURE

Prezenta secțiune vizează persistența evenimentelor excepționale care justifică aplicarea instrumentului SURE, astfel cum se prevede în Regulamentul SURE³⁹.

Persistă incertitudinea cu privire la traiectoria pandemiei, numărul cazurilor crescând în statele membre în cursul verii. În special varianta Delta a SARS-CoV-2 s-a răspândit rapid, iar progresele înregistrate în campaniile de vaccinare au încetinit în unele țări. Unele state membre au înăsprit ușor măsurile, pe măsură ce cursa dintre infectări și vaccinări continuă. Începând cu 5 septembrie 2021, potrivit Centrului European de Prevenire și Control al Bolilor (ECDC), situația epidemiologică generală din UE a fost caracterizată de o rată ridicată de notificare a cazurilor, cu o scădere lentă, și de o rată a mortalității scăzută, dar în creștere lentă. Numărul cazurilor din grupa de vârstă 15-24 de ani, grupa cea mai afectată, a continuat să scadă, deși acesta este în creștere în rândul copiilor sub 15 ani. În mai multe țări au fost observate creșteri ale numărului de cazuri la grupele de vârstă mai înaintată, precum și creșteri ale indicatorilor de spitalizare și mortalitate⁴⁰. În același timp, experiențele unor țări din afara UE, cu rate ridicate de vaccinare (de exemplu, Israel, Islanda), ridică întrebări importante cu privire la campania mondială de vaccinare și la perspectivele luptei pentru limitarea propagării pandemiei de COVID-19.

Redresarea economică s-a accelerat, perspectivele pe termen scurt pentru economia europeană fiind mai favorabile acum decât păreau în primăvara anului 2021. Previiziunile Comisiei din vara anului 2021 au actualizat previziunile privind PIB-ul UE la 4,8 % în 2021 și la 4,5 % în 2022. Deși s-a preconizat că nivelul activității economice va reveni la nivelul anterior crizei (T4 2019) în ultimul trimestru al anului 2021, acesta urma să se mențină cu aproximativ 1 % sub nivelul preconizat în cazul în care nu s-ar fi produs pandemia, iar ritmul redresării urma să varieze de la un stat membru la altul. Cele mai recente date arată că, în al doilea trimestru al anului 2021, creșterea PIB-ului real din UE a consemnat o puternică revenire, la 1,9 %, depășind așteptările. În plus, deși ritmul de creștere înregistrează o ușoară încetinire și persistă presiunile asupra prețurilor, datele recente din sondaje [indicele directorilor de achiziții (*Purchasing Managers Index* – PMI) pentru luna august] oferă puține dovezi potrivit cărora preocupările

³⁹ Articolul 14 alineatul (1) din Regulamentul SURE. În orice caz, perioada de disponibilitate a instrumentului în cursul căreia poate fi adoptată o decizie de punere în aplicare a Consiliului se încheie la 31 decembrie 2022, în conformitate cu articolul 12 alineatul (3) din Regulamentul SURE. După această dată, acest sprijin poate fi prelungit de Consiliu o dată la 6 luni (în cazul în care sunt încă disponibile resurse financiare), în conformitate cu articolul 12 alineatul (4).

⁴⁰ A se vedea raportul ECDC privind supravegherea săptămânală (săptămâna 35), <https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19/surveillance/weekly-surveillance-report>.

legate de răspândirea variantei Delta și problemele persistente de aprovizionare ar frâna redresarea economică.

Incertitudinea în ceea ce privește perspectivele economice rămâne ridicată, deși riscurile sunt, în linii mari, echilibrate. Apariția și răspândirea variantelor virusului reprezintă un risc clar. O retragere prematură a sprijinului acordat politicilor ar putea avea un impact asupra redresării, la fel ca și o redresare inegală care ar împiedica coordonarea politicilor între statele membre. În același timp, o redresare mai rapidă decât cea preconizată în alte economii avansate ar putea îmbunătăți perspectivele.

După cum s-a întâmplat de regulă până în prezent, redresarea pe piața forței de muncă va rămâne probabil în urma redresării producției. Deși indicatorii privind ocuparea forței de muncă s-au îmbunătățit, deficitul acumulat pe piața muncii în timpul crizei rămâne substanțial. Numărul persoanelor angajate din UE a fost, în primul trimestru al acestui an, cu 1,7 % sub nivelul din T4 2019. Sectoarele în care contactele dintre oameni sunt frecvente și care au fost cel mai grav afectate de pandemie sunt susceptibile să necesite cel mai mult timp pentru a se redresa. Previzunile Comisiei din primăvara anului 2021 preconizau că rata șomajului va rămâne la 7 % în 2022, comparativ cu 6,7 % în 2019, presupunând că sprijinul acordat politicilor nu va fi retras prematur.

Redresarea va necesita, în cele din urmă, o reorientare a politicii bugetare de la un ajutor temporar de urgență, cum ar fi SURE, la măsuri de redresare mai țintite. Recomandările bugetare ale Comisiei din primăvara anului 2021 au invitat statele membre să sprijine în continuare redresarea în 2022, în special prin utilizarea Mecanismului de redresare și reziliență (MRR) pentru a stimula investițiile și reformele. Aceasta ar include politici active pentru piața forței de muncă, cum ar fi stimulentele pentru angajarea de personal și sprijinul antreprenorial, oportunități de perfecționare și recalificare, precum și sprijin sporit din partea serviciilor de ocupare a forței de muncă, astfel cum se susține în recomandarea EASE.

Întrucât SURE va continua să fie disponibil pe parcursul anului 2022, instrumentul poate fi utilizat în continuare pentru combaterea perturbărilor economice grave cauzate de pandemia de COVID-19. Până în prezent, în cadrul SURE rămân disponibile aproape 6 miliarde EUR, sumă care depășește cererile de suplimentare depuse de 6 state membre la începutul anului 2021.

V. OBLIGAȚIILE DE RAPORTARE ÎN TEMEIUL CADRULUI UE PRIVIND OBLIGAȚIUNILE CU IMPACT SOCIAL SURE

Prezentul raport depășește obligațiile de raportare în temeiul Regulamentului SURE, respectând totodată cerința de raportare prevăzută în cadrul UE privind obligațiunile cu impact social SURE⁴¹. Aceasta din urmă necesită raportarea în legătură cu alocarea veniturilor

⁴¹ Cadrul UE privind obligațiunile cu impact social SURE definește un standard care oferă investitorilor asigurări potrivit cărora obligațiunile UE emise în baza acestui cadru vizează proiecte care servesc unui scop social real. Cadrul este, prin urmare, în conformitate cu principiile ICMA privind obligațiunile cu impact social.

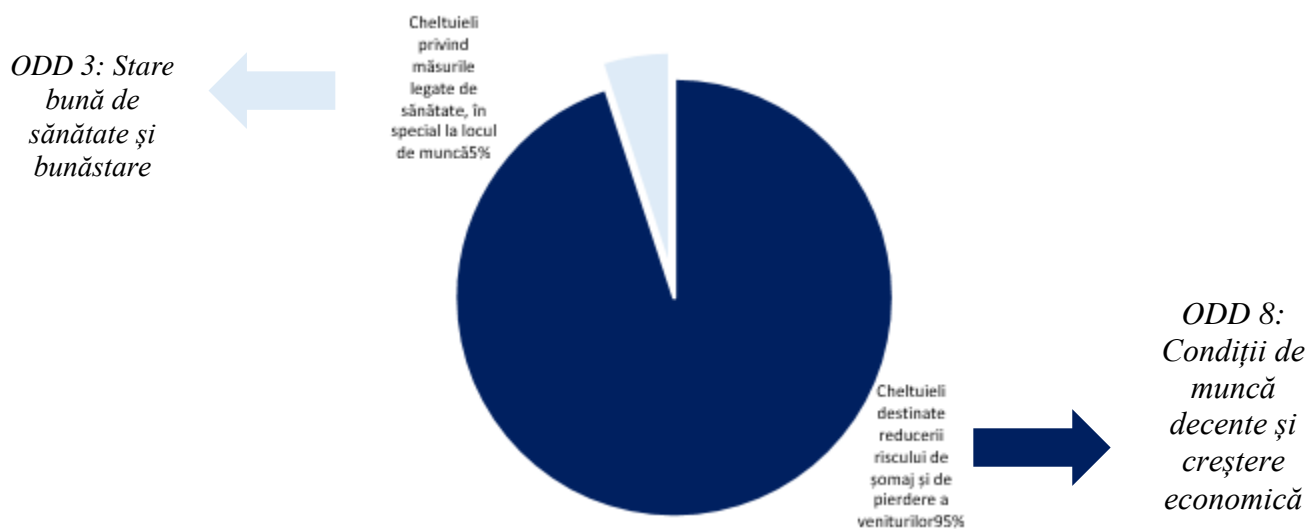
din SURE, tipul de cheltuieli și impactul SURE. În comparație cu primul raport semestrial, prezentul raport a dezvoltat în continuare informații relevante pentru investitori, de exemplu cu privire la anumite povești de succes (a se vedea caseta 1) și la componența personalului angajat și a firmelor care beneficiază de instrument.

Defalcarea fondurilor SURE în funcție de statul membru beneficiar și de tipul de cheltuieli sociale eligibile este prezentată în secțiunile 1.1, respectiv 2.2. Începând cu luna august 2021, 95 % din cele 94 de miliarde EUR alocate fuseseră plătite statelor membre, iar 90 % din această sumă fusese deja cheltuită. Este prezentată o nouă defalcare a cheltuielilor pe scheme privind reducerea timpului de muncă și alte măsuri similare.

Cheltuielile publice SURE sunt, de asemenea, aliniate în mod adecvat la obiectivele de dezvoltare durabilă (ODD) ale ONU. Cele mai relevante sunt ODD 3 (Stare bună de sănătate și bunăstare) și ODD 8 (Condiții de muncă decente și creștere economică). Graficul 12 prezintă o defalcare a cheltuielilor publice SURE în funcție de cheltuielile sociale eligibile, astfel cum se subliniază în cadrul privind obligațiunile cu impact social: 95 % sunt cheltuite pentru reducerea riscului de șomaj și de pierdere a veniturilor, iar 5 % sunt cheltuite pentru măsuri legate de sănătate. Aceste categorii sunt strâns legate de ODD 3 și ODD 8, după cum se arată în graficul 12.

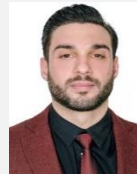
În secțiunile 2.3 și 3.1 se raportează cu privire la impactul SURE. Numărul estimat de persoane și de firme sprijinite de SURE în 2020 a crescut față de primul raport SURE, datorită raportării actualizate și îmbunătățite efectuate de statele membre. SURE a contribuit la protejerea a aproape 1½ milioane de locuri de muncă care au fost salvate în 2020, astfel cum se arată în secțiunea 3.1. De asemenea, statele membre au economisit până în prezent aproximativ 8,2 miliarde EUR la plata dobânzilor.

Graficul 12: Cadrul privind obligațiunile cu impact social și cartografierea ODD

Caseta 1: SURE – Povești de succes⁴²

Cheltuielile naționale aferente schemelor privind reducerea timpului de muncă și măsurilor similare sprijinite de SURE au ajutat firmele mici și antreprenorii din întreaga UE. Prezenta casetă documentează două povești de succes individuale.

Grecia

Dimitris Kapothanasis este proprietarul unei săli de sport în Perama, lângă Atena. Pentru el și pentru mulți alții care lucrează în sectorul fitnessului, criza provocată de coronavirus a avut consecințe grave. Sălile de sport au fost închise din cauza riscului de a se transforma în focare de transmitere a virusului, lăsându-i temporar fără loc de muncă pe proprietari, pe antrenorii personali și pe restul angajaților.

„Sălile de sport din Grecia sunt unul din sectoarele care au suferit daune financiare enorme, dat fiind faptul că proprietarii lor nu au avut niciun venit începând din februarie 2020.”

Datorită măsurilor naționale de urgență sprijinite în cadrul programului SURE, angajații sălilor de sport au primit o alocație specială și le-au fost plătite contribuțiile la asigurările sociale pentru întreaga perioadă în care nu au avut un loc de muncă. În același timp, proprietari precum Dimitris și mulți alții, de exemplu Kleanthis Varelas din orașul Megara și Giorgos Ksiros din Atena, au beneficiat de scutiri de la plata chiriei, a impozitelor și a asigurărilor, precum și de la obligațiile de rambursare a creditelor.

Sprrijinul financiar din partea UE a ajutat multe săli de sport să facă față crizei, iar Dimitris începe acum să vadă lumina de la capătul tunelului. Secretarul general al asociației centrelor de fitness din Grecia, Doros Kleovoulou, este și el mulțumit de programul SURE. În opinia sa, acesta a fost bine primit de multe persoane în această perioadă dificilă.

Italia

Faceți cunoștință cu Bruno Gili, președintele Termomacchine, o întreprindere cu sediul în Torino, specializată în proiectarea, construirea și comercializarea de sisteme specializate de încălzire care funcționează cu inducție electromagnetică (procesul de generare a curentului electric cu ajutorul unui câmp magnetic).

Înființată în 1976 ca întreprindere familială, Termomacchine nu avusese niciodată nevoie de sprijin guvernamental pentru a-și desfășura activitatea. Criza provocată coronavirus a schimbat totul.

„Din cauza pandemiei, volumul comenzilor a scăzut drastic. Cât despre comenzile mari, acestea au înghețat în martie 2020.”

Din fericire, întreprinderea a primit sprijin din partea SURE pentru a plăti salariile angajaților, deși forța de muncă lucrează în continuare la doar aproximativ 40 % din capacitatea maximă. Pentru Bruno este clar că sprijinul UE a fost neprețuit în timpul crizei.

„Suntem convinsi că, fără acest tip de asistentă, tara noastră nu ar fi fost în măsură să sriiine

⁴² Pentru mai multe povești de succes SURE, a se vedea: https://ec.europa.eu/info/strategy/recovery-plan-europe/recovery-coronavirus-success-stories/jobs-and-economy/shoring-up-economy-across-EU_ro.

ANEXĂ

Anexa 1: Detalii suplimentare privind măsurile naționale

Tabelul A1: Evoluția schemelor privind reducerea timpului de muncă (*short-time work schemes* – STWS) sau a subvențiilor salariale în țările SURE

Țara	Tipul	Continuată/necontinuată	Data de încheiere (planificată)	+/-/= generozitate
Belgia	STW	În curs	30 septembrie 2021	=
Bulgaria	STW	În curs	31 iulie 2021	-
Croația	STW	În curs	31 decembrie 2021	-
Cipru	STW	În curs	Octombrie 2021	+
Cehia	STW	Încheiată	Iunie 2021 (schema principală)/octombrie 2021 (dispoziții referitoare la lucrătorii aflați în carantină). În plus, a fost legiferat o nouă STWS permanentă care poate fi activată în situații excepționale.	+
Estonia	STW	Încheiată	mai 2021	-
Grecia	STW	În curs	31 septembrie 2021	-
Irlanda	Subvenție salarială	În curs ⁴³	31 decembrie 2021	+
Italia	STW	În curs	1 iulie 2021 (schema ordinară)/31 decembrie 2021 (firme care nu se califică sau care și-au epuizat drepturile pentru schema ordinară)	-
Letonia	STW	Încheiată	iunie 2021	+
Lituania	STW	În curs	31 august 2021	+
Malta	Subvenție salarială	În curs	31 decembrie 2021	-
Polonia	STW	Încheiată	30 iunie 2021	+
Portugalia	STW	În curs	Până la sfârșitul lunii în care, prin decizie legislativă sau administrativă, sunt în vigoare măsuri de restricționare a activității economice în contextul pandemiei de COVID-19	+
România	STW	În curs	3 luni de la încetarea stării de alertă (aceasta din urmă fiind prelungită în fiecare lună – în prezent până la 12 septembrie 2021)	=
Slovacia	STW	În curs	Decembrie 2021	+
Slovenia	STW	În curs	30 septembrie 2021	=
Spania	STW	În curs	30 septembrie 2021	+

Notă: Generozitatea STW este evaluată la valoarea nominală în funcție de modificările juridice în ceea ce privește acoperirea și nivelul veniturilor acordate ca sprijin.

⁴³ Începând cu 1 septembrie 2020, schema de subvenții salariale din Irlanda este în desfășurare, deși cu specificații diferite față de schema sprijinită de SURE.

Anexa 2: Detalii suplimentare privind operațiunile și plățile SURE

Tabelul A2: Statistici principale privind operațiunile de împrumut ale UE în cadrul SURE (EUR)

	SURE #5	SURE #6		SURE #7	
Tranșă	15 ani	5 ani	25 de ani	8 ani	25 de ani
Volumul obligațiunii	9 mld.	8 mld.	5 mld.	8,137 mld.	6 mld.
Randament	0,228 %	-0,488 %	0,476 %	0,019 %	0,757 %
Spread	MS-4 puncte de bază	MS-14 puncte de bază	MS+1 punct de bază	MS-2 puncte de bază	MS+17 puncte de bază
Spread față de Bund (puncte de bază)	33,4	20	34,4	31,5	40,6
Spread față de OAT (puncte de bază)	-2,6	3,1	-11	-1,2	-21
Concesiune de emisiune nouă	2	1,5 puncte de bază	1,5 puncte de bază	2 puncte de bază	2,5 puncte de bază
Cererea totală a investitorilor	86 mld.	46,5 mld.	40 mld.	51,2 mld.	37,5 mld.

Notă: Aceste statistici se referă la împrumuturile contractate de Comisie în numele Uniunii. Concesiunea de emisiune nouă se referă la prima plătită investitorilor care achiziționează o obligațiune nou emisă, în plus față de spreadul la care ar fi de așteptat să se tranzacționeze obligațiunile corespunzătoare pe piața secundară.

Tabelul A3: Plăți către statele membre în cadrul SURE (în mld. EUR)

Țara	Valoarea totală a împrumutului	1-a emisiune SURE a UE Operațiune: 20.10.2020 Plată: 27.10.2020			A 2-a emisiune SURE a UE Operațiune: 10.11.2020 Plată: 17.11.2020			A 3-a emisiune SURE a UE Operațiune: 24.11.2020 Plată: 1.12.2020	A 4-a emisiune SURE a UE Operațiune: 26.1.2021 Plată: 2.2.2021			A 5-a emisiune SURE a UE Emitere: 9.3.2021 Plată: 16.3.2021	A 6-a emisiune SURE a UE Emitere: 23.3.2021 Plată: 30.3.2021			A 7-a emisiune SURE a UE Emitere: 18.5.2021 Plată: 25.5.2021			Plăți totale	% din totalul solicitat	Maturitate medie		
		10 ani	20 de ani	Total	5 ani	30 de ani	Total	15 ani	7 ani	30 de ani	Total	15 ani	5 ani	25 de ani	Total	8 ani	25,6 ani	Total					
Belgia	8,2							2,0	1,3	0,7	2,0				1,3	0,9	2,2	1,1	0,9	2,0	8,2	100,0 %	14,7
Bulgaria	0,5																	0,3	0,2	0,5	0,5	100,0 %	15,0
Croația	1,0				0,3	0,2	0,5					0,5									1,0	100,0 %	14,3
Cipru	0,6				0,2	0,1	0,3		0,2	0,1	0,2							0,1	0,0	0,1	0,6	100,0 %	14,7
Cehia	2,0											1,0			1,0						2,0	100,0 %	10,1
Estonia	0,2																	0,1	0,1	0,2	0,2	100,0 %	15,0
Grecia	5,3				1,0	1,0	2,0		0,7		0,7							1,6	0,9	2,5	5,3	100,0 %	14,5
Ungaria	0,5							0,2	0,2	0,1	0,3										0,5	100,0 %	14,7
Irlanda	2,5														1,3	1,2	2,5				2,5	100,0 %	14,7
Italia	27,4	5,5	4,5	10,0	3,1	3,4	6,5		4,5		4,5	3,9		0,7	1,2	1,9		0,8	0,8	27,4	100,0 %	14,8	
Letonia	0,3				0,1	0,0	0,1		0,0	0,0	0,1							0,1	0,0	0,1	0,3	100,0 %	14,6
Lituania	1,0				0,2	0,1	0,3					0,3						0,2	0,2	0,4	1,0	100,0 %	14,7
Malta	0,4				0,1	0,0	0,1					0,1						0,1	0,1	0,2	0,4	100,0 %	14,6
Polonia	11,2	1,0	0,0	1,0					2,6	1,7	4,3				1,4		1,4	1,1	0,5	1,6	8,2	73,3 %	13,0
Portugalia	5,9							3,0										1,5	0,9	2,4	5,4	91,2 %	14,6
România	4,1							3,0													3,0	73,2 %	14,6
Slovacia	0,6							0,3				0,3									0,6	100,0 %	14,9
Slovenia	1,1				0,2	0,0	0,2		0,5	0,4	0,9										1,1	100,0 %	14,8
Spania	21,3	3,5	2,5	6,0	2,9	1,2	4,0			1,0	1,0	2,9		2,4	1,7	4,1		1,9	1,4	3,4	21,3	100,0 %	14,7
Total	94,3	10,0	7,0	17,0	8,0	6,0	14,0	8,5	10,0	4,0	14,0	9,0	8,0	5,0	13,0	8,1	6,0	14,1	89,6	95,1 %	14,5		